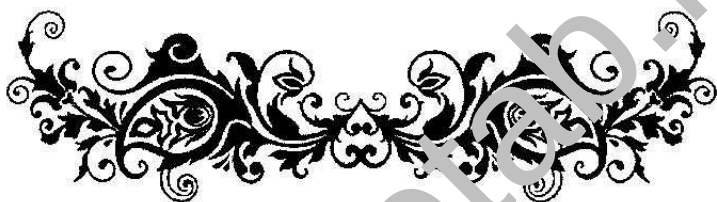

اقدامات متناسب کیفری در قبال بزهکاران دارای اختلالات شخصیت

مرضیه دربه از دلپین

اسماعیل صمیمی و

فهرست مطالب

مقدمه	۹
پیشگفتار	۱۱
فصل اول	۱۳
اختلالات شخصیت	۱۳
۱-۱- مقدمه	۱۴
۱-۲- شخصیت	۱۵
۱-۲-۱- مفهوم لنوی شخصیت	۱۵
۱-۲-۲- مفهوم امراضی شخصیت	۱۵
۱-۳-۲- تعریف جامعه‌شناسی شخصیت	۱۶
۱-۴-۲-۱- تعریف روانشناسی شخصیت	۱۸
۱-۳-۱- شخصیت از دیدگاه روان‌شناسی	۲۴
۱-۳-۱- مفهوم شخصیت جنسی	۲۷
۱-۳-۲- رابطه اختلالات شخصیت و جرم	۳۰
۱-۴-۱- شیوع و سیر اختلالات شخصیت	۴۱
۱-۵-۱- سبب‌شناسی اختلالات شخصیت	۴۲
۱-۵-۱- علل زیست‌شناختی	۴۲
۱-۵-۲- علل روانشناختی	۴۵
۱-۵-۳- علل جامعه‌شناختی	۴۹
۱-۶-۱- انواع اختلالات شخصیت	۵۰
دسته A	۵۱
۱-۶-۱- اختلال شخصیت اسکیزوئید	۵۱
۱-۶-۲- اختلال شخصیت اسکیزوتایپال	۵۱
۱-۶-۳- اختلال شخصیت پارانوئید	۵۱
دسته B	۵۲
۱-۶-۴- اختلال شخصیت ضد اجتماعی	۵۲

۵۲	۱-۶-۵- اختلال شخصیت مرزی
۵۳	۱-۶-۶- اختلال شخصیت نمایشی
۵۴	۱-۶-۷- اختلال شخصیت خودشیفته
۵۴	دسته C
۵۴	۱-۶-۸- اختلال شخصیت دوری‌گزین
۵۴	۱-۶-۹- اختلال شخصیت وابسته
۵۵	۱-۶-۱۰- اختلال شخصیت وسواسی - جبری
۵۵	۷- بررسی وقوع جرم و مسئولیت کیفری در مبتلایان به اختلالات شخصیت
۵۵	۱-۷-۱- جرم دیدگاه قانونی
۵۶	۱-۷-۲- جرم از دیدگاه روانشناسی
۵۶	۱-۸-۱- عناصر تشکیل دهنده جرم
۵۶	۱-۸-۱- عنصر قانونی
۵۷	۱-۸-۲- عنصر مادی
۵۷	۱-۸-۳- عنصر معنوی
۶۱	فصل دوم
۶۱	مسئولیت کیفری جرم و شرایط تحقق آن
۶۲	۱-۲- مقدمه
۶۲	۱-۱-۲- مفهوم مسئولیت کیفری
۶۳	۱-۲-۲- بررسی مسئولیت کیفری از دیدگاه علوم مختلف
۶۳	۱-۲-۱-۲- مسئولیت از منظر اجتماعی
۶۳	۱-۲-۲-۱-۲- مسئولیت از منظر روانی
۶۴	۱-۲-۲-۳-۲-۱-۲- مسئولیت از منظر منطقی
۶۵	۲-۲- رویه مشترک در خصوص مسئولیت کیفری
۶۵	۲-۳- مسئولیت کیفری و اختلالات روانی
۶۶	۲-۴- شرایط تحقق و موانع مسئولیت کیفری
۶۶	۲-۴-۱- عقل
۶۷	۲-۴-۲- بلوغ
۶۷	۲-۴-۳- اختیار

۶۸	۲-۴-۴- آگاهی به حرمت عقل ارتكابی
۶۸	۲-۵- موانع مسئولیت کیفری
۶۸	۲-۵-۱- نابالغ بودن
۶۸	۲-۵-۲- مستی
۶۹	۲-۵-۳- اکراه
۷۰	۲-۵-۴- اضطراب
۷۰	۲-۵-۵- خواب و بیهوشی
۷۱	۲-۵-۶- زعم
۷۳	فصل دوم
۷۳	مسئولیت کیفری بیماران مبتلا به اختلالات شخصیت
۷۴	۳-۱- بیماران روانی و مسئولیت کیفری
۷۸	۳-۲- قانون مجازات عمومی مصوب ۱۳۰۴
۷۸	۳-۳- قانون مجازات عمومی مصوب ۱۳۱۲
۷۸	۳-۴- قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۶۱-۱۳۷۰-۱۳۷۵-۱۳۹۲
۷۹	۳-۵- مسئولیت کیفری انواع اختلالات روانی کیفری
۷۹	۳-۶- مسئولیت کیفری بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی
۸۰	۳-۷- مسئولیت کیفری بیماران مبتلا به اختلال اسکیزوفرنی
۸۱	۳-۸- مسئولیت کیفری بیماران مبتلا به اختلالات هذیان
۸۲	۳-۹- مسئولیت کیفری بیماران مبتلا به اختلالات خلقی
۸۲	۳-۹-۱- مسئولیت کیفری بیماران مبتلا به اختلال افسردگی اساسی
۸۲	۳-۹-۲- مسئولیت کیفری بیماران مبتلا به اختلالات دوقطبی
۸۳	۳-۱۰- مسئولیت کیفری روان دردمندان
۸۳	۳-۱۰-۱- مسئولیت کیفری بیماران مبتلا به انواع اختلالات شخصیت
۸۴	۳-۱۰-۲- مسئولیت کیفری بیماران مبتلا به اختلال وسواسی جبری
۸۴	۳-۱۰-۳- مسئولیت کیفری بیماران مبتلا به بیماری صرع
۸۵	۳-۱۰-۴- مسئولیت کیفری بیماران مبتلا به عقب ماندگی ذهنی
۸۷	۳-۱۰-۵- مسئولیت کیفری بیماران مبتلا به افسردگی (سایکوز) پس از زایمان

۸۹	فصل چهارم.....
۸۹	نتیجه گیری و پیشنهادات.....
۹۰	۴-۱- خلاصه و نتیجه گیری.....
۹۲	۵-۲- پیشنهادات.....
۹۳	۵-۳- اقدامات پیش گیرانه.....
۹۵	منابع و مآخذ.....

www.ketab.ir

مقدمه

امروزه علیرغم تمام تلاش‌هایی که برای برقراری نظم در جوامع صورت می‌گیرد، همواره موانع و مشکلات جدیدی وجود دارند که جهان پیرامون ما را ناخواسته تهدید می‌کنند، که در این میان می‌توان به افزایش اختلالات روانی در جوامع و تاثیر آنها بر عملکرد مجموعه رفتارهای فردی و اجتماعی اشاره کرد. اختلالات روانی ضمن کاهش عملکرد اشخاص، تاثیر سوئی در عملکرد فرد دارند و به عنوان بعضی از رفتارهای ناپه‌نچار شناخته می‌شود. این اختلالات در طیف بسیار وسیعی قرار می‌گیرند. (طهماسبی تهرانی، ۱۳۹۰: ۴)

اختلالات شخصیت در رابطه با محیط سبک‌هایی انعطاف ناپذیر و ناسازگارانه به شمار می‌آیند. افراد دارای این نوع اختلالات، برخلاف ظاهری اجتماعی و معاشرتی، بر اساس ویژگی‌های خاص شخصیت فردی، افرادی مستعد برای انجام فعالیت‌های متضاد با قانون و مجرمانه هستند. افرادی در جامعه هستند، چون آنکه بخواهند، نمی‌توانند با هنجارهای اجتماعی سازگاری پیدا کنند، عملکرد آن‌ها به خسارت اجتماع ضرر وارد می‌کند. این افراد درصد بالایی از مجرمین در زندان‌ها می‌باشند، شناسایی و درمان و روابط اجتماعی ضعیفی داشته و افکار و رفتارشان برای خود و دیگران ایجاد تشویش خاطر می‌نماید. این افراد مبتلا به اختلالات شخصیت می‌باشند که از انواع اختلالات روانی است که به صورت علائم ذهنی با ناهنجاری‌های رفتار در فرد تظاهر پیدا می‌کند بطوری که نزدیکان، اطباء و اجتماع از رفتار ناپه‌نچار بیمار رنج می‌برند و در نتیجه عکس العمل آنها نسبت به این رفتار ناپه‌نچار، بیمار نیز از این مسئله آزرده خاطر می‌شود. (قلعه بندی، ۱۳۸۹: ۱۹)

اختلالات روانی دارای طیف گسترده‌ای است یکی از شاخه‌های آن اختلال شخصیت است که با توجه به تعاریف و نشانه‌های این اختلال متأسفانه عده‌ای قابل توجهی از مردم دچار آن می‌باشند. این اختلال به چند دسته تقسیم می‌شود که در این پژوهش به بررسی آن‌ها خواهیم پرداخت. (نیکخو، ۱۳۹۰: ۳۶)

در مباحث جرم‌شناسی شخصیت کسی که مرتکب جرم شده است از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است هم چنین در مباحث مسئولیت کیفری وجود اراده آزاد در ارتکاب جرم همواره مطرح بوده است حال اگر افراد دچار اختلالات شخصیت در رسیدگی‌های قضائی برای بررسی وضعیت روحی و روانی شان به پزشکی قانونی معرفی نشوند و به ظاهر آن‌ها که تفاوت چندانی با مردم عادی و سالم ندارند توجه شود تعیین مجازات برای آن‌ها به ضرر خود بیماران و جامعه خواهد بود. متأسفانه تاکنون مطالعات جدی و تخصصی در زمینه‌ای توجه به نقش پیشگیری از ارتکاب

جرم با شناخت بیماری روانی اختلالات شخصیت، با وجود اهمیت بسیار آن صورت نگرفته است. (نیکخو، ۱۳۹۰: ۳۶)

شناخت شخصیت مجرمانه، نقش به سزایی در محاکمات قضائی دارد. چه اینکه قاضی کیفری برخلاف قاضی مدنی (حقوقی) لازم است از خصوصیات متهم اطلاع کافی داشته باشد تا بتواند در کنار پرونده‌ی جنایی به بررسی پرونده‌ی شخصیت بپردازد و حکم متناسب صادر نماید. هر چند که ضرورت این شناخت مدت‌ها قبل تشخیص داده شده، ولی متأسفانه در کشور ما این ضرورت کم رنگ است. لازم است در هر محاکمه کیفری علاوه بر پرونده‌ی کیفری که نشان دهنده عمل مجرمانه و دلایل جرم و مواد استنادی است باید، پرونده دیگری نیز به نام پرونده‌ی شخصیت نظام گردد تا قاضی رسیدگی کننده با مراجعه به هر دو پرونده تصمیم مقتضی را اتخاذ نماید. متناسبی با موضوع صادر نماید. برای تشکیل پرونده‌ی شناسایی شخصیت بزه‌کاران نه تنها آن جرم شناسی و کیفر شناسی، مددکار اجتماعی، روان شناس، روان پزشک و مراجعین امکان می‌کنند و نتیجه را کتباً ضمیمه‌ی پرونده‌ی شناسایی شخصیت می‌نماید. بدین طریق، درس چه از نظر ماهیت و چه از نظر مدت، مناسب ترین واکنش اجتماعی را که در قانون خالص پیش بینی شده است، نسبت به وی اعمال می‌نماید. (سیاسی، ۱۳۸۹: ۲۳)